Länsstyrelsen Uppsala län

Datum
2026-06-09

Diarienummer
5386-2025
Anläggningsnr.
0382-63-008

Miljöprövningsdelegationen

Einarsson Recycling Consultant AB
Sundbo 110
714 92 Kopparberg

Kungörelsedelgivning

Tillstånd till miljöfarlig verksamhet

Verksamhetskoder 90.406-i, 90.30, 90.50 och 90.70 enligt 29 kap. 65, 48, 50 och 42 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251)

2 bilagor

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län ger, med stöd av 9 kap. miljöbalken, Einarssons Recycling Consultant AB, org.nr. 556886-0489, (bolaget) tillstånd till att bedriva avfallsverksamhet på fastigheten Söderharg 1:29 i Östhammars kommun.

Tillståndet omfattar följande

- Sortering, lagring som en del av att samla in avfall, (lagring), omlastning, behandling genom mekanisk bearbetning av högst 150 000 ton **icke-farligt avfall** per kalenderår och lagring av högst 14 830 ton **icke-farligt avfall** vid ett och samma tillfälle.
- Lagring av maximalt 300 ton **farligt avfall** vid ett och samma tillfälle.

Tillståndet gäller tills vidare.

Villkor

Allmänna villkoret

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.

2. Verksamhetsutövaren får vid anläggningen ta emot och hantera de kategorier av avfall som anges i bilaga 2. Verksamhetsutövaren får vid anläggningen, efter tillsynsmyndighetens godkännande, även ta emot och hantera andra kategorier av avfall med liknande egenskaper. (delegation)

3. Farligt avfall ska förvaras i låst och larmat utrymme då anläggningen inte är bemannad.

4. Avfall får endast tas emot under tider då anläggningen är bemannad. Inkommande avfall ska vägas, kontrolleras och journalföras.

5. Verksamheten ska bedrivas så att nedskräpning, damning, förekomst av skadedjur samt uppkomst och spridning av lukt förhindras. Om olägenhet i form av nedskräpning, damning, skadedjur eller lukt uppkommer ska åtgärder vidtas så att olägenheterna upphör. Samtliga ytor där avfall hanteras ska sopas eller rengöras för att minimera spridningen av föroreningar. Under dagar då fragmenteringsanläggningen är i drift ska rengöring ske varje dag. Skriftlig rutin för inspektion och rondering ska finnas. (delegation)

6. All hantering och lagring av avfall utomhus som kan ge upphov till förorening ska ske på hårdgjorda täta ytor med uppsamling av dagvatten.

7. Mottaget farligt avfall ska förvaras väl åtskilt från övrigt avfall, nederbördsskyddat (inomhus) på ytor som saknar avlopp och som är ogenomsläppliga för de aktuella ämnena.

8. Blybatterier och andra batterier med flytande elektrolyt ska lagras i täta syrafasta behållare.

9. Kemiska produkter och avfall som används respektive uppkommer i den egna verksamheten ska förvaras och hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Ämnen som kan avdunsta ska förvaras så att risken för avdunstning minimeras. Förvaring ska ske så att sinsemellan reaktiva ämnen inte kan blandas.

   Förvaring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av

säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 procent av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

10. Drivmedelstankar ska förvaras inom tät invallning som rymmer hela tankens volym eller med motsvarande skydd. Invallningen ska vara skyddad mot nederbörd och försedd med påkörningsskydd.

11. Tankning och parkering av fordon och maskiner får endast ske på yta som är särskilt iordningställd för att förhindra spridning av drivmedels- och oljespill. Alternativt ska ett skydd för uppsamling av spill vara ordnat under parkerade enskilda fordon eller maskiner. Utrustning för sanering av spill ska finnas lätt tillgänglig vid bedrivande av verksamhet.

12. Dagvatten från hårdgjorda ytor inom verksamhetsområdet ska samlas upp och avledas via minst en slam- och oljeavskiljning i sedimentationsdamm för att begränsa utsläpp av förorenade ämnen till recipient.

    Det ska finnas möjlighet till provtagning på utgående renat vatten. Utformningen av dagvattensystemet ska ske i samråd med berörd tillsynsmyndighet som också får besluta om ytterligare villkor. (delegation)

13. Verksamheten får bedrivas helgfri måndag-fredag mellan kl. 7.00 och 18.00. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten medge att verksamheten vid enstaka tillfällen får bedrivas även andra tider. (delegation)

14. Den ekvivalenta ljudnivån (Leq) från verksamheten får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden.

Dag	Tid	Ljudnivå
Vardag	6.00-18.00	50 dBA
Lör- sön- och helgdag	6.00-18.00	45 dBA
Kväll	18.00-22.00	45 dBA
Natt	22.00-6.00	40 dBA

Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att värdena riskerar att överskridas eller när tillsynsmyndigheten bedömer att det behövs.

Kontroll ska ske med hjälp av närfältsmätningar och beräkningar alternativt immissionsmätningar. Mätning och beräkning av ekvivalent ljudnivå ska utföras för den tid då den bullrande verksamheten pågår.

Momentana ljud (LFmax) får inte överstiga 55 dBA nattetid kl. 22.00-6.00.

15. En beredskapsplan ska finnas tillgänglig på anläggningen senast sex månader efter att tillståndet tagits i anspråk eller det senare datum som tillsynsmyndigheten bestämmer. Planen ska upprättas i samråd med räddningstjänsten och tillsynsmyndigheten.

    Planen ska bland annat innehålla rutiner för olyckshändelser, utsläpp av farliga ämnen till mark och vatten och för att begränsa de skadliga effekterna av en större olycka eller brand inklusive dokumenterade rutiner för hantering av släckvatten. En översyn av planen ska ske minst vart tredje år, samt vid förändringar i verksamheten som kan påverka beredskapen. (delegation)

16. Släckvatten ska hanteras så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Tekniska anordningar eller andra lösningar ska finnas och användas för att förebygga/förhindra att släckvatten förorenar mark, yt- och grundvatten.

    Släckvatten som uppkommer ska samlas in, lagras separat från annat vatten och kontrolleras i avvaktan på slutligt omhändertagande. (delegation)

17. Verksamhetsutövaren ska senast två år efter att detta tillstånd tagits i anspråk lämna in en plan för energihushållning till tillsynsmyndigheten. Av planen ska framgå vilka åtgärder som är tekniskt möjliga att genomföra samt kostnaden och energibesparingen för respektive åtgärd. Betydande mervärden till följd av genomförda åtgärder ska också framgå av planen. Det ska även anges vilka åtgärder

som bolaget är berett att vidta och en motivering till varför övriga redovisade åtgärder inte kommer att vidtas.

Planen ska uppdateras löpande och en reviderad plan ska lämnas till tillsynsmyndigheten vart tredje år eller med annat tidsintervall som tillsynsmyndigheten bestämmer. (delegation)

18. Senast sex månader innan verksamheten i sin helhet eller i någon väsentlig del upphör ska bolaget lämna in en plan för avveckling till tillsynsmyndigheten. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall från verksamheten samt förslag till undersökningar av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till. (delegation)

19. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Kontrollprogrammet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Programmet ska vidare omfatta rutiner för mottagningskontroll av avfall och registrering av det avfall som tas emot och hanteras. Bolaget ska skicka in ett kontrollprogram för verksamheten till tillsynsmyndigheten inom tre månader från det att detta tillstånd har tagits i anspråk.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter, med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken, åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- vilka avfallstyper som får tas emot och hanteras (villkor 2)
- åtgärder för att förhindra olägenhet på grund av lukt, damning eller nedskräpning (villkor 5)
- utformningen och funktionen av dagvattensystem, (12)
- tillfälligt medge utökade arbetstider vid hög arbetsbelastning (villkor 13)
- ändra tidsintervall för hur ofta beredskapsplan ska uppdateras (villkor 15)

- hantering av släckvatten efter brand (villkor 16)
- åtgärder för att minska energianvändning och ändra tidsintervall för hur ofta energihushållningsplan ska uppdateras (villkor 17)
- avveckling av verksamheten (villkor 18)

Ekonomisk säkerhet

Bolaget ska för tillståndets giltighet ställa en ekonomisk säkerhet till ett belopp om 1 896 150 kr. Säkerheten ska godkännas av tillståndsmyndigheten innan tillståndet får tas i anspråk. Säkerhetens storlek ska justeras vart femte år i enlighet med konsumentprisindex (KPI) med basmånad december 2025. Uppräkning ska redovisas till tillsynsmyndigheten.

Igångsättningstid

Den tillståndsgivna verksamheten ska ha satts i gång senast 5 år efter det att detta beslut har vunnit laga kraft, annars förfaller tillståndet.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas skriftligen när verksamheten sätts i gång.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen avslår bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk först när det har vunnit laga kraft och den ekonomiska säkerheten har godkänts av miljöprövningsdelegationen.

Återkallelse av tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen återkallar, med stöd av 24 kap. 3 § första stycket 6 miljöbalken, miljöprövningsdelegationens beslut om tillstånd den 20 november 2015, dnr. 551-4774-14. Återkallelsen gäller från och med att detta tillståndsbeslut har vunnit laga kraft och tagits i anspråk.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar att kungörelse om detta beslut ska införas inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Upsala Nya tidning (se bilaga).

Kungörelsedelgivningen sker enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Beskrivning av ärendet

Bakgrund och tidigare tillståndsbeslut

Bolaget har idag tillstånd till miljöfarlig verksamhet inom fastigheten Söderharg 1:29 i Östhammars kommun. Tillståndet omfattar hantering av maximalt 75 000 ton icke farligt avfall per kalenderår, inklusive fragmentering, och mellanlagring av maximalt 30 ton farligt avfall respektive 500 ton icke-farligt avfall vid något tillfälle.

Fastighetsägaren (Hargs Hamn AB) avser exploatera området och ta ytan, där bolaget bedriver sin nuvarande verksamhet, i anspråk. Bolaget ansöker därför om tillstånd till fortsatt verksamhet på en ny lokalisering inom samma fastighet, cirka 250 meter från befintlig. Förutom en omlokalisering av verksamheten avser bolaget utöka hanterade mängder avfall, både icke-farligt avfall och farligt avfall.

Samråd

Bolaget har, i enlighet med bestämmelserna i 6 kap. 24 § miljöbalken, genomfört undersökningssamråd med Länsstyrelsen i Uppsala län, Samhällsbyggnadskontoret i Östhammars kommun (tillsynsmyndigheten), berörda myndigheter, föreningar och verksamhetsutövare inom Hargs hamn samt närboende. Samråd har även skett genom annonsering i lokaltidningen Upsala Nya Tidning (UNT).

Länsstyrelsen i Uppsala län beslutade den 16 maj 2025, dnr. 551-8602-2024, att den ansökta verksamheten inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Ärendets handläggning

Ansökan med förenklat underlag kom in till miljöprövningsdelegationen den 26 juni 2025. Efter kompletteringar kungjordes ansökan i ortstidningen Upsala Nya Tidning (UNT) och remitterades till Bygg- och miljönämnden Östhammars kommun (nämnden), Länsstyrelsen i Uppsala län, (Länsstyrelsen) Uppsala Brandförsvar, Trafikverket, Hargs hamn AB, Jaco Fabriks AB, Hargshamns Folkets husförening UPA, Vattenfall AB, Stockholm Exergi AB, Sjöfartsverket och Havs- och vattenmyndigheten.

Yttranden har kommit in från nämnden, Länsstyrelsen, Uppsala Brandförsvar, Trafikverket, Hargs hamn AB, Jaco Fabriks AB, Hargshamns Folkets husförening UPA, Stockholm Exergi AB och tre privatpersoner. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Bolagets yrkanden och förslag till villkor

Yrkanden

Bolaget yrkar

- att tillstånd ges till att ta emot, behandla (i huvudsak fragmentering samt neddelning) och sortera 150 000 ton icke-farligt avfall per kalenderår,
- att tillstånd ges till mellanlagring av maximalt 300 ton farligt avfall vid ett och samma tillfälle,
- att maximal tillåten lagringsmängd av icke-farligt avfall vid ett och samma tillfälle inte ska föreskrivas, alternativt (i andra hand) att den ska bestämmas till 14 830 ton,
- att tillståndet för befintlig verksamhet på fastigheten Söderharg 1:29 återkallas, under förutsättning att ansökt verksamhet tillåts, samt
- att den ekonomiska säkerheten ska uppgå till 369 400 kr i första hand och 469 400 kr i andra hand,
- att verkställighetsförordnande meddelas.

Förslag till villkor

Bolaget föreslår följande villkor.

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överrensstämmelse med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna eller i övrigt åtagit sig i ärendet.

2. Vid anläggningen får endast avfallstyper som framgår av bilaga tas emot. Andra typer av avfall än vad som anges i bilaga får tas emot först efter godkännande av tillsynsmyndigheten (delegation).

3. Avfall får endast tas emot under tider då anläggningen är bemannad. Inkommande avfall ska vägas, kontrolleras och journalföras.

4. Ytor avsedda för behandling och lagring av avfall ska vara hårdgjorda och dagvatten inom dessa ytor ska samlas upp och renas innan utsläpp.

5. Uppsamlat dagvatten ska före utsläpp till recipient genomgå slam- och oljeavskiljning i sedimentationsdamm.

6. Om olägenheter för omgivningen uppstår, till exempel i form av lukt eller damning ska bolaget vidta åtgärder för att motverka olägenheten.

7. Hårdgjorda ytor ska rengöras regelbundet. Under dagar då fragmenteringsanläggningen är i drift ska rengöring ske varje dag.

8. Buller från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än nedanstående värden:

Dag	Tid	Ljudnivå
Vardag	6.00-18.00	50 dBA
Lör- sön- och helgdag	6.00-18.00	45 dBA
Kväll	18.00-22.00	45 dBA
Natt	22.00-6.00	40 dBA

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dBA får inte utföras nattetid (kl. 22.00–6.00).

9. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras och förvaras så att spill och läckage inte förorenar omgivningen. Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras i täta behållare på invallad yta, som är skyddad från nederbörd. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares volym. Fordonsbränsle ska förvaras enligt ovan eller i dubbelmantlade cisterner. Cisternerna ska förses med påkörningsskydd.

10. Tankning och uppställning av arbetsfordon och arbetsmaskiner får endast ske på särskild yta där spridning av petroleumprodukter kan förhindras. Alternativt ska ett skydd för uppsamling av spill vara ordnat under parkerade enskilda arbetsfordon eller maskiner. Utrustning för sanering av spill ska finnas lätt tillgänglig.

11. Ett förslag till kontrollprogram för verksamhetens anläggnings- och driftsfas ska inges till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att tillståndet har tagits i anspråk. Programmet ska bland annat ange hur verksamheten ska kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Programmet ska vidare omfatta rutiner för mottagningskontroll av avfall och registrering av det avfall som tas emot och hanteras.

12. Anmälan ska ske till tillsynsmyndigheten när tillståndet tas i anspråk och innan verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör.

13. En beredskapsplan ska finnas tillgänglig på anläggningen senast sex månader efter att tillståndet tagits i anspråk eller det senare datum som tillsynsmyndigheten bestämmer. Planen ska upprättas i samråd med räddningstjänsten och tillsynsmyndigheten.

    Planen ska bland annat innehålla rutiner för olyckshändelser, utsläpp av farliga ämnen till mark och vatten och för att begränsa de skadliga effekterna av en större olycka eller brand inklusive dokumenterade rutiner för hantering av släckvatten. En översyn av planen ska ske minst vart tredje år, samt vid förändringar i verksamheten som kan påverka beredskapen.

    Tillsynsmyndigheten ges delegation att vid behov besluta om annat tidsintervall för när beredskapsplan ska revideras.

14. Senast sex månader innan verksamheten i sin helhet eller i någon väsentlig del upphör ska bolaget lämna in en plan för avveckling till tillsynsmyndigheten. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall från verksamheten samt förslag till undersökningar av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.

    Tillsynsmyndigheten ges delegation att föreskriva om ytterligare villkor gällande avveckling.

Förslag avseende delegation till tillsynsmyndigheten:

- att vid behov godkänna ändring i förteckning över avfall i bilaga, villkor 2,

- att meddela de ytterligare villkor som bedöms nödvändiga avseende dagvattenhantering, villkor 4 och 5.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Allmänt

Bolaget vill omlokalisera sin befintliga verksamhet till ny yta på samma fastighet inom Hargs hamn och utöka hanterade avfallsmängder. Den nya ytan ligger cirka 250 meter från befintlig. Hamnen är inhägnat och bevakas av säkerhetsföretag.

Delar av de planerade verksamhetsytorna är idag asfalterade. Viss markberedning har genomförts för övriga ytor. Området har även sanerats. Utfyllnad av vissa områden kan eventuellt ske för att säkerställa att dagvatten avleds till sedimentationsdamm.

Bolaget återvinner metallskrot genom fragmentering, mekanisk bearbetning och sortering. Verksamheten innefattar även inköp, förmedling och lagring av metallavfall och farligt avfall för vidare borttransport. Den mekaniska behandlingen omfattas av hammarkvarn, sax och skärbrännare. Sortering av skrot utförs med gripklokran. I verksamheten används även inhyrd lastmaskin och siktanläggning.

Närmaste bostäder ligger cirka 700 meter nordväst om verksamhetsytan. Öster om den planerade verksamheten ligger de närmsta bostadshusen på ett avstånd om cirka 800 meter.

Detalj- och översiktsplan

Området för planerad verksamhet beskrivs i kommunens översiktsplan som ett utvecklingsområde för omgivningsstörande verksamheter (industri). Av översiktsplanen framgår att avsikten är att tillåta fortsatt utveckling av störande verksamheter kring hamnen i Hargshamn.

Planerat verksamhetsområde omfattas av detaljplan som antogs den 20 april 2011. Området är utpekat som område för industri, hamn med lager, terminaler, transportanläggningar samt uppställning av gods och fordon.

Planerad verksamhet bedöms vara förenlig med översiktsplanen och gällande detaljplan.

Riksintressen

Verksamhetsområdet ligger inom riksintresse för högexploaterad kust, *Kustområdet från Arkösund till Forsmark*. Riksintresset syftar till att skydda områden med hänsyn till höga natur- och kulturvärden.

Cirka 400-500 meter nord, väster och nordväst om planerad verksamhet, finns fyra av Trafikverkets riksintressen för transportinfrastruktur för väg, järnväg och hamn.

Cirka 1,3 kilometer öster om planerat verksamhetsområde finns riksintresse för rörligt friluftsliv, *Kustområdena och skärgården i Stockholms län*.

Cirka 1,6 kilometer sydost om planerat verksamhetsområde finns även riksintresse *Svinnö* som utgör riksintresse för naturvård.

Risken för påverkan på riksintressena högexploaterad kust, rörligt friluftsliv och naturvård bedöms som låg.

Naturmiljö

Cirka 1 kilometer nordost om planerat verksamhetsområde ligger området *Fagerön och Värlingsö med omgivande öar*. Området omfattas av Östhammar kommuns naturvårdsprogram. Naturen på öarna är av varierande karaktär. Bevarandevärden uppges vara sällsynta växter, djurliv, strövförutsättningar, tilltalande landskap och vattenknutna aktiviteter.

Planerad verksamhets påverkan på områdets bevarandevärden bedöms vara låg.

Kulturmiljö

Det finns inga skyddade områden för kulturmiljö eller dokumenterade lämningar inom eller i nära anslutning till det planerade verksamhetsområdet.

Förenklat underlag

Bolaget har i samband med ansökan upprättat ett förenklat underlag för miljöbedömning vari anges i huvudsak följande.

Avfall

Verksamheten hanterar torrt stål- och metallskrot från certifierade leverantörer. Metallskrot för återvinning utgörs av kommunalt skrot, rivningsskrot, stål och metaller från skrotföretag samt utskrotade, sanerade bilkarosser.

Mottaget material genomgår mottagningskontroll och dokumenteras. Lagring av skrotavfall sker utomhus. Farligt avfall, såsom blybatterier, lagras väderskyddat i täta behållare. Kablar sorteras och lagras i flak som förvaras under tak (tältbyggnad) eller likvärdigt sätt.

I samband med behandlingen av avfall uppkommer vissa restavfall. Dessa omhändertas av externa avfallsbolag. Restavfall lagras i befintlig verksamhet på hårdgjord yta innan borttransport.

Avfallet förvaras väderskyddat i ett stort tält. Eventuellt vätskefyllt skrot som av misstag förts in till anläggningen förvaras på spilltråg. Förvaring av avfallet kommer ske på ett miljömässigt godtagbart vis.

Buller

Verksamheten ger upphov till buller i form av krossning av metallskrot, sortering av material samt interna och externa transporter.

Bullerberäkning med mätningar vid ljudkällor har genomförts för den planerade och befintliga verksamheten. Resultat för sökt verksamhet visar att den ekvivalenta ljudnivån uppgår till 49 dBA mellan kl. 7–18 vid närmaste bostad, vilket ligger nära riktvärdet dagtid om 50 dBA. Beräkningarna är gjorda utifrån ett värsta fall scenario.

Bolaget planerar byta till elmotor för krossen vilket skulle minimera ljudnivåer från maskinen. Placering av containrar ger möjlighet att minska ljudspridning.

Bolaget har genomfört beräkningar för olika avskärmningar och placering av arbetsmaskiner inom området. De olika beräkningarna visar att marginella minskningar av ljudnivåerna kan uppnås med större del av området avskärmat.

Ingen beräkning har tagits fram för elektrifiering av maskinparken. Detta då det bedöms vara svårt att se vilken effekt som skulle kunna

uppnås och bolaget saknar rådighet över när nya elledningar kan dras till området.

Beräkningar visar att ljudnivåerna ökar med mindre än 1 dB till följd av den trafik som ansökt verksamhet bedöms tillföra. Den ekvivalenta ljudnivån från all trafik blir mindre än 45 dBA, jämfört med riktvärdet 65 dBA i befintlig miljö.

Bolaget anser att sökt verksamhet klarar föreslagna bullervillkor.

Transporter

Transporter till och från verksamheten sker genom hamnområdet via infart till hamnen från väg 292. Väg 292 ansluter till riksväg 76 och E4. Bearbetat och hanterat avfall exporteras ut från hamnen via fartyg eller lastbil.

Antalet lastbilar in till verksamheten förväntas fördubblas vid full utbyggnad till cirka 8–10 stycken per dag. På väg 292 går i dagsläget cirka 400 fordon per dygn varav cirka 112–130 är tunga på väg till Hargshamn industriområde via Hargsvägen. Bolaget bedömer att den kumulativa effekten är obetydlig.

Energi- och resursanvändning

Diesel används till arbetsfordon och hammarkvarn. Under 2024 åtgick cirka 381 m^3. I ansökt verksamhet förväntas drivsmedelsförbrukning minska i takt med planerad elektrifiering av den stationära maskinparken.

Verksamhetens elförbrukning var under 2024 cirka 98 700 kWh och kan främst kopplas till vissa processer i verksamheten och uppvärmning. El köps in via Hargshamns hamn.

Bolaget avser att undersöka möjligheten att övergå till mer eldrift, bland annat för hammarkulkvarnen. En sådan åtgärd kräver att ytterligare elförsörjning dras in till hamnområdet.

Utsläpp till vatten

Inget processvatten genereras i verksamheten. Den sökta verksamheten avses bedrivas på hårdgjorda ytor med uppsamling och rening av dagvatten. Utläckage av föroreningar från avfallet minskas genom kort lagringstid.

Rening kommer att ske i en tät dagvattendamm belägen i den norra delen av verksamhetsområdet. Syftet med dagvattendammen är

även att magasinera vatten som används för kylning och dammbekämpning av hammarkvarn. Provtagning på utgående vatten kommer att vara möjligt. Dagvattnet leds från dagvattendammen vidare till Hargshamns gemensamma dagvattendamm vars kapacitet är nådd.

Bolaget har genomfört flödesberäkningar med och utan klimatfaktor för ett 10- och 100-årsregn. Den genomsnittliga dagvattenavrinningen från den planerade anläggningens yta om 2,8 hektar bedöms till 50 l/s. Vid extrema väderhändelser behöver dagvatten bräddas.

Framför allt suspenderat material och partikelbundna metaller kommer reduceras med dagvattendamm. Dammen har även en oljeavskiljande funktion och kan vid behov kompletteras med för att reducera metaller och organiska föroreningar. Dagvattendamm och eventuella filter kräver regelbundet underhåll bibehållen reningseffekt.

Föroreningar från verksamheten bedöms inte överskrida riktvärden för tillåtna utsläpp från det norra området i Hargshamn (Stockholm tingsrätts deldom, Mål nr 590-03).

Ansökt verksamhet bedöms omfattas av BAT-AEL för indirekta utsläpp till en vattenrecipient. Bolaget bedömer att BAT-AEL uppfylls.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Dagvattendammen är gemensam för hamnen och har sitt utlopp i Hargsviken. Hargsviken omfattas av miljökvalitetsnormer (vattenförekomst ID WA29097594) och bedöms ha måttligt ekologisk status med avseende på näringsämnen. Vidare uppnår vattenförekomsten ej god kemisk status kopplat till halterna av bromerade difenyletrar (PBDE), kvicksilver, antracen och tributyltennföreningar. Vattenförekomsten ska uppnå god ekologisk status år 2039. Tillförlitligheten i statusklassning av TBT är låg och på grund av kunskapsbrist omfattas Hargsviken av tidsfrist till år 2027.

Viss avrinning sker söder om hamnområdet till vattenförekomsten Järsjöviken (ID WA5947921). Vattenförekomsten är klassificerad till måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Ekologisk status bedöms som otillfredsställande avseende på näringsämnen. För den kemiska statusen är statusen otillfredsställande på grund av

bromerade difenyletrar (PBDE), kvicksilver och tributyltennföreningar. Vattenförekomsten ska uppnå god ekologisk status år 2039.

Bolagets planerade verksamhetsområde bedöms inte ligga inom det södra avrinningsområdet som leds till Askholmsviken.

Verksamheten bedöms inte kunna äventyra uppnåendet av några miljökvalitetsnormer eller bidra till något överskridande av någon norm.

Grundvatten

Cirka 4 kilometer från planerad verksamhet ligger grundvattenförekomsten Marka-Ruddun (WA77002093).

Områdets grundvattenkapacitet bedöms ha mindre goda uttagsmöjligheter och något skyddsvärt grundvatten bedöms inte finnas inom området. Grundvattnet följer i huvudsak topografin och rör sig mot havet. Risk för påverkan på grundvatten bedöms som liten.

Enskild vattenförsörjning

Det finns inga uppgifter om dricksvattenbrunnar inom eller i anslutning till fastigheten. Ytavrinning av dagvatten bedöms ske i sydostlig riktning. Bolaget ser ingen risk att Askholmsviken eller vattenbrunnar i dess närhet kommer att påverkas av verksamheten.

Kemikalier

De huvudsakliga kemikalierna utgörs av diesel, smörjfetter och oljor. Övriga kemikalier är sådana som behövs för reparation och underhåll.

Arbetsfordon som innehåller hydraulolja och motoroljor parkeras på tät, hårdgjord yta. Hjuldrivna arbetsfordon tankas vid extern station inom hamnområdet.

Drivmedel till arbetsfordon kommer att förvaras i dubbelmantlade cisterner placerade ovan mark. Idag finns fyra cisterner för drivmedel, en på 5 m^3, en på 2 m^3 och två på 3 m^3. Cisterner kommer att vara godkända och besiktigas enligt återkommande intervall. Förvaring av övriga kemikalier sker inomhus, på invallad yta eller spilltråg. Allmänheten har inte tillgång till utrymmet.

Kemikalieförteckning revideras kontinuerligt och som en del av verksamhetens egenkontroll.

Brand

Bolagets brandskyddsförebyggande åtgärder består av praktiska hjälpmedel. utbildningsinsatser och rutiner. De huvudsakliga brandskyddsåtgärderna är upprättade genom hamnområdets gemensamma brandskyddsrutiner. Rutinerna omfattar exempelvis säkerhetsavstånd mellan upplag och byggnad, utformning på upplag, förbud mot rökning och att gasflaskor förvaras på anvisad plats. Hamnen organiserar kontinuerligt brandövningar. Insatsplan och beredskapsplan föreslås av bolaget som skyddsåtgärd.

Inom Hargs hamn finns brandposter som kan bistå med släckningsvatten. Den närmaste ligger cirka 550 meter från planerat verksamhetsområde. Slangkärra och egna tankvagnar och slang finns att tillgå. Bolaget planerar installera två nya brandposter i direkt närhet till verksamheten.

Åtgärder och rutiner vidtas för att motverka deflagration och dammbildning. Deflagration kan uppstå om det finns brandfarliga vätskor inneslutet i metallskrot (exempelvis bensin i en skrotbil) som vid fragmenteringsprocessen utsätts för tryck. Vidare kan det uppkomma dammpartiklar när material bearbetas som i kombination med gnistor kan orsaka brand. Skyddsåtgärder är exempelvis att endast kontrollerade leverantörer får leverera skrot, okulär kontroll, vattenbegjutning och mottagningskrav. Maskiner där gnistor kan uppkomma placeras så långt som möjligt från material som kan antändas.

Släckvatten

Släckvatten bedöms kunna komma att innehålla höga halter av PAH-ämnen, PFAS och metaller jämfört med dagvattnen från den dagliga verksamheten. Släckvatten kommer avledas till sedimentationsdammen som är försedd med avstängningsventiler. Hårdgjorda ytor, täta diken och lutning används för avledning. Provtagning kommer vara möjligt för att fastställa föroreningsgrad på det vatten som samlas upp i dammen. Slamsugningsbil kan därefter användas för att avlägsna kontaminerat vatten alternativt mobilt reningsverk eller liknande för rening på plats.

BAT-slutsatser

Den sökta verksamheten är en så kallad industriutsläppsverksamhet och omfattas av reglerna i industriutsläppsförordningen (2013:250).

Verksamheten faller in under Kommissionens genomförandebeslut (2018/1147) om fastställande av BAT-slutsatser för avfallsbehandling, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU.

Ansökt verksamhet bedöms omfattas av BAT-AEL (Associated Emission Level) för indirekta utsläpp till en vattenrecipient (BAT 20) och BAT-AEL för kanaliserade stoftutsläpp till luft från mekanisk behandling av avfall (BAT 25).

Relevanta BAT-slutsatser uppfylls och verksamheten kommer bedrivas i enlighet med bästa tillgängliga teknik.

Markföroreningar och statusrapport

Bolaget har i samband med ansökan upprättat en statusrapport vari anges i huvudsak följande.

Planerad verksamhet ger upphov till begränsade utsläpp. Bolaget har identifierat kemikalier som används inom verksamheten och bedömt ämnets potentiella fara för mark och grundvatten. Kemikalier som enbart hanteras i små förpackningar (<100 kg eller liter), gaser och fast material bedöms inte utgöra en risk. Diesel bedöms kunna spridas till mark och grundvatten trots vidtagna säkerhetsåtgärder.

Tidigare markanvändning för planerat område har varit skogsbruk och upplag av okänt material. Området omgärdas idag av verksamheter som hanterar timmer, pellets och spannmål. Enligt EBH-stödet finns inga kända potentiellt förorenade områden inom eller i direkt anslutning till planerat verksamhetsområde.

Potentiella föroreningar som verksamheten kan ge upphov till är alifatiska, aromatiska och bromerade kolväten (bland annat PBDE), kylarvätska, metaller (Hg), polycykliska aromatiska kolväten (PAH), polyklorerade bifenyler (PCB), per- och polyfluorerade alkylsubstanser (PFAS), petroleumprodukter (bland annat bensin, dieselolja, olja) samt syror (bl.a. batterisyra).

En översiktlig miljöteknisk markundersökning och kompletterande undersökning avseende bromerade flamskyddsmedel och PFAS har utförts. Enligt kartvisaren för jordarter från Sveriges geologiska undersökning (SGU) består marken av glacial lera och sandig morän.

Vid fältarbetet noterades fyllnadsmassor. Grundvattennivån var cirka 0,9 meter under markytan.

Halter av metaller, organiska föreningar (alifater, aromater, BTEX och PAH), PCB eller dioxiner har inte i något jordprov legat över Naturvårdsverkets generella riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM). Högfluorerade ämnen noterades i en provpunkt. Bromerade flamskyddsmedel noterades i tre av fyra jordprover.

Grundvattnet är påverkat av vissa metaller (arsenik, nickel och zink), PAH:er samt PFAS-ämnen. Dioxin noterades i grundvattnet men i halter underskridande föreslaget riktvärde.

Det är inte utrett varifrån påträffade föroreningar härstammar. Historiskt har industriell verksamhet bedrivits på platsen sedan 1970-talet. God grundvattenströmning råder i området. Uppmätta metallhalter i grundvattnet kan således härstamma från omkringliggande upplagsytor eller äldre verksamhet. En möjlig källa till dioxin, som noterades i låga halter vid samtliga jordprover, kan vara hanteringen av timmer på området eller lagring av äldre timmerupplag. En möjlig förklaring till bromerande flamskyddsmedel kan vara atmosfärisk deposition.

Genomförda miljötekniska markundersökningar bedöms vara tillräckliga för att uppnå syftet med statusrapporten. När verksamheten avvecklas kommer provtagning av mark- och grundvatten att genomföras.

Utsläpp till luft

Verksamheten ger upphov till stoft som uppstår vid krossning av metallskrot. Det finns inget ventilationssystem eller motsvarande. Utsläpp sker diffust utomhus. Som skyddsåtgärd tillämpas vattenbegjutning i samband med fragmentering. Detta vatten kan tas ifrån sedimentations-/fördröjningsdammarna. Bolaget kommer att göra en översyn av möjligheten att mäta stoft om det sker förändringar som innebär att utsläpp kanaliseras. Risken med dammspridning bedöms vara relativt låg.

I gällande tillstånd finns krav på stoftmätning. Halterna är lägre än gällande gränsvärden och antas inte utgöra någon risk för människors hälsa.

Utsläpp till luft sker även från de arbetsmaskiner som används vid verksamheten samt vid transporter till och från anläggningen. Förbrukning av diesel motsvarar 1015 ton koldioxidekvivalenter varav den stationära maskinparken står för ungefär 60 procent. Förbrukning och utsläpp bedöms minska i takt med planerad elektrifiering.

Miljökvalitetsnormer för luft

Den ansökta verksamhetens ger upphov till utsläpp av kvävedioxid/kväveoxider, svaveldioxid, bly, marknära ozon, bensen, kolmonoxid, arsenik, kadmium, nickel och bens(a)pyren vid förbränning av fossila bränslen och hantering av flyktiga organiska föroreningar. Dessa aktiviteter sker i begränsad utsträckning och verksamhetens påverkan bedöms vara försumbara.

Vid fragmentering uppstår utsläpp av partiklar (PM10). Utifrån framtagna föroreningskartor underskrider Hargshamn med omnejd gällande miljökvalitetsnormer för PM10-halter med god marginal. Anökt verksamhet bedöms inte påverka miljökvalitetsnormer för utomhusluft.

Kontrollprogram

Befintliga rutiner för kontroll och uppföljning av verksamheten ses över i samband med flytt till den nya ytan. Kontroller och rutiner avseende vattenprovtagning kommer uppfylla kraven i BAT-slutsatserna (BREF-WT).

Ekonomisk säkerhet

Det föreslagna beloppet har beräknats utifrån den högsta momentana lagring av material som inte bedöms ha ekonomiska tillgångar. Beloppet bör uppräknas vart femte år utifrån KPI med basmånad december 2025.

Tabell 1 - Sammanställning av kostnader för olika avfallsslag vid maximal lagring, de avfallsslag som betingar ett värde har i tabellen satts som noll.

Avfallsslag	Mängd (ton)	Kostnad (kr/ton)	Kostnad (kr)
Deponirest (IFA)	100	500	50000
Spillolja	3	2300	6900
Blybatterier	35	0	0
Fluff	250	1250	312500
Osorterat metallavfall	6000	0	0
Sorterat metallavfall	6000	0	0
Totalt			369 400

Beräkningen utgår från att material som har ett värde på marknaden inte medför någon belastning vid ett eventuellt konkursförfarande. Föroreningsrisken minskar med skyddsåtgärder såsom omhändertagande av dagvatten och hårdgjord yta. Utifrån krav i IED-lagstiftningen genomförs periodisk kontroll av mark- och grundvatten. Eventuella föroreningar som påträffas kan hanteras av tillsynsmyndigheten. Någon ekonomisk säkerhet för detta bör därmed inte vara relevant.

Verkställighetsförordnande

Verkställighetsförordnande behövs då bolaget behöver lämna nuvarande lokalisering inom en viss tid, då förändringar planeras för hamnverksamheten. Den sökta verksamheten motsvarar i allt väsentligt den nu sökta, men kommer att bedrivas på annan plats inom samma hamnområde. Irreversibel skada eller något men för motstående intressen kan inte uppkomma.

Yttranden

Jaco Fabriks AB

Jaco Fabriks AB har i huvudsak anfört följande.

Jaco Fabriks AB motsätter sig inte den planerade verksamheten. De skyddsåtgärder som beskrivs i handlingarna bör tydliggöras, vara bindande och följas upp. Hantering av metall ger upphov till kraftiga, korta ljudtoppar som kan upplevas som mycket störande, även om medelvärden klaras. Jaco Fabriks AB anser att föreslagna bullerdämpande åtgärder (containrar, upplag m.m.) bör säkerställas som faktiska krav, att buller bör följas upp med mätningar efter att verksamheten satts i drift, särskilt med fokus på ljudtoppar samt att driftstider för bullrande arbete bör vara tydligt begränsade, särskilt kvällar, helger och sommartid. Erfarenhet visar på att lättare material och stoft förekommer i hamnområden. Förebyggande åtgärder mot spridning samt tydliga rutiner för rengöring och uppföljning bör säkerställas. Det är av stor vikt att omhändertagande av släckvatten samt att åtgärder och rutiner fungerar vid mer omfattande händelser.

Hargs Hamn AB

Hargs Hamns AB har anfört att de inte har några synpunkter på ansökan.

Trafikverket

Trafikverket har i huvudsak anfört följande

Hargshamn, Hargshamnsbanan och farled 571 Svartklubben-Hargshamn är utpekade riksintressen för kommunikationer. I riksintresset för Hargshamn ingår väganslutningar (väg 288 och väg 292). Riksintressena ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av anläggningen. Ansökan kan med fördel kompletteras med en bedömning av hur riksintressen för kommunikationer påverkas.

Bygg- och miljönämnden i Östhammars kommun

Bygg- och miljönämnden i Östhammars kommun (nämnden) tillstyrker ansökan och har i huvudsak anfört följande.

Nämnden delar inte bolagets bedömning att risk för bullerstörning är låg. Bullernivåerna vid närliggande bostäder beräknas till 49 dBA. Detta är en relativt hög ljudnivå och väldigt nära riktvärdet på 50 dBA. Utifrån felmarginal bedöms det finnas en stor risk att överskrida 50 dBA vid exempelvis ogynnsam vindriktning.

Enligt Naturvårdsverkets ”riktvärden och vägledning om buller från industrier och liknande verksamheter ” är vissa ljudkaraktärer särskilt störningsframkallande. I de fall verksamhetsbuller karakteriseras av ofta återkommande impulser som vid nitningsarbete, lossning av metallskrot och liknande eller innehåller ljud med tydligt hörbara tonkomponenter bör värdena sänkas med 5 dBA. Nämnden anser att denna riktlinje är tillämplig på bolagets verksamhet. De bullervillkor som bolaget ansökt om bör sänkas med 5 dBA.

Nämnden ser positivt på att dagvatten renas och provtas innan det släpps ut till Hargshamns dagvattendamm. Det behöver säkerställas Hargshamns dagvattendamm har tillräcklig kapacitet för att ta emot dagvatten från verksamheten innan det avleds till dammen.

I tillståndshandlingarna kan inte nämnden hitta något konkret förslag på kontroller och undersökningar. Nämnden ifrågasätter att verksamheten kan bedrivas i upp till sex månader utan kontrollprogram efter att tillståndet tagits i anspråk och hade gärna sett ett förslag i ansökan, i enlighet med vad som angavs i det förenklade underlaget.

Privatperson 1

Privatperson 1 har i huvudsak anfört följande.

Buller från verksamheten är redan idag störande. I synnerhet är de dova, mullrande och lågfrekventa ljuden påfrestande. Verksamheten som bedrivs nattetid upplevs som mest besvärande. Tillåten tidsgräns för verksamheten måste sättas till vardagar kl. 7.00-16.00. Övrig tid får ingen bulleralstrande verksamhet bedrivas.

Bolaget har inte visat hur containrarna ska placeras i förhållande till bullerkällan. Stor osäkerhet måste antas gälla beträffande den ljuddämpande effekten. Containrar reflekterar ljud, medan bullerskärmar ofta är absorberande. Det betyder att containrar ibland kan flytta problemet snarare än lösa det. I detta fall bör absorberande skärmar användas, alternativt bör verksamheten bedrivas inom ljudisolerad byggnad.

Flera fastigheter som är belägna relativt högt men utanför en 1,1 kilometersradie upplever större bullerpåverkan än områden närmare hamnen. Dessa fastigheter borde ha ingått i samrådet varför denna del bör göras om. Omlokaliseringen innebär också att den idag delvis skyddande vegetationstäckta åsen/vallen inte kommer att dämpa buller i samma utsträckning.

Verksamheten bedrivs inom ett hamnområde där obehöriga fordon och personer avvisas. Representanter för boende och intresseföreningar behöver beredas möjlighet att göra sig en bild av efterlevnaden av bulleråtgärder och verksamhetstider.

Länsstyrelsen i Uppsala län

Länsstyrelsen i Uppsala län (Länsstyrelsen) har i huvudsak anfört följande.

Länsstyrelsen anser att en skälig ekonomisk säkerhet ska täcka återställningskostnader och omhändertagande som baseras på tillståndsgiven maximal lagringsmängd för avfall. Säkerheten bör inte vara beroende av omvärldsfaktorer. Länsstyrelsen förslår att blandat avfall till deponi ska uppgå till 1 500 kr/ton, 1 250 kr/ton för blybatterier och 500 kr/ton för icke-farligt avfall i form av metallavfall. Om miljöprövningsdelegationen finner att nivån för metallavfall kan sänkas bör en sådan sänkning inte understiga 100 kr/ton. Sorterat metallavfall ses som rimligare för en nivåsänkning än osorterat. Länsstyrelsen föreslår ett totalt belopp på 6 513 150 kr för den ekonomiska säkerheten. Länsstyrelsen har inga synpunkter på bolagets förslag på indexuppräkning.

Länsstyrelsen anser att maximal lagringsmängd för lagring av icke-farligt avfall ska föreskrivas som inte överskrider beräkning av den ekonomiska säkerheten.

Länsstyrelsen anser det finns en osäkerhet om och när en elektrifiering av maskinparken kan ske. Åtagande och underlag från nätägare saknas som visar på bristande möjlighet eller tidsplan. Elektrifiering är positivt för att begränsa utsläpp från växthusgaser och kopplad till det nationella miljökvalitetsmålet begränsad klimatpåverkan. Det är även positivt ur bullerhänseende. Länsstyrelsen anser att frågan om elektrifiering inte enbart bör regleras av bolagets interna mål utan även regleras i tillståndet. Ett villkor i frågan underlättar tillsynsmyndighetens arbete.

Länsstyrelsen ger följande förslag på villkor för elanslutning.

- Ett förslag till elektrifieringsplan ska tas fram i samråd med och lämnas till tillsynsmyndigheten inom ett år efter att tillståndet vunnit laga kraft.

- I planen ska redovisas hur och när elektrifiering av maskinpark och interna transporter kommer att ske. Bolaget ska årligen i miljörapporten redovisa de utredningar och åtgärder som vidtagits under föregående år för att kunna åstadkomma en elektrifiering av de delar av verksamheten där så är möjligt.

- Vid strömavbrott, kapacitetsbrist eller andra oförutsedda händelser får andra drivmedel användas. Fossilfria drivmedel ska användas i första hand.

Länsstyrelsen föreslår följande utredningsvillkor om miljöprövningsdelegationen bedömer att frågan ska utredas inom en prövotid.

- Under en prövotid på 2 år från det att tillståndet har tagits i anspråk ska bolaget utreda möjligheter till elanslutning av maskinparken såsom kvarn, sax, sorteringsverk eller liknande och interna transporter.

- Bolaget ska till miljöprövningsdelegationen redovisa resultatet av utredningen, kostnader och tidsplan för elanslutning. Av utredningen ska även framgå vilken effekt elanslutning har på utsläppen till luft och på bullernivåer.

Stockholm Exergi AB

Stockholm Exergi AB har i huvudsak anfört att brandrisk och kontaminering av metaller och mineraler utgör de största riskerna för Stockholm Exergis räkning, att avdelaren som nämns bör preciseras samt att risken för kontaminering uppstår vid transport med lastbilar.

Uppsala Brandförsvar

Uppsala Brandförsvar har i huvudsak anfört följande.

Under förutsättning att de åtgärder som föreslås i PM – släckvatten och brandvatten av Sweco (2025-10-29) genomförs har brandförsvaret inga synpunkter på föreslagen släckvattenhanteringen. Brandposter behöver anläggas i anslutning till området. Brandposternas placering och kapacitet ska säkerställas och de ska vara driftsatta innan verksamheten tas i drift.

Hargshamns Folkets husförening UPA

Hargshamns Bygderåd (Bygderådet) arbetsgrupp inom Hargshamns Folkets husförening UPA har i huvudsak anfört följande.

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen och BAT-slutsatser. Samtidigt framgår att kontrollprogram ska fastställas först efter att tillståndet tagits i anspråk. Centrala kontroll- och uppföljningskrav bör fastställas i tillståndet och inte överlåtas till ett senare skede.

Alternativa lokaliseringar redovisas i begränsad utsträckning. Omlokalisering inom samma hamnområde innebär inte

nödvändigtvis den mest lämpliga platsen ur miljösynpunkt med beaktande av buller, damning och påverkan på kustmiljö. En mer ingående redovisning av alternativa lokaliseringar bör inges och jämföras innan tillstånd medges.

Bygderådet motsätter sig att arbetstidsvillkor utgår och ersätts av enbart bullervillkor. Bullerskärmar och andra dämpande åtgärder ger endast en begränsad reduktion av ljudnivåerna. Tydliga och bindande arbetstidsvillkor är en mer effektiv skyddsåtgärd. Närliggande bostäder och rekreationsmiljöer motiverar att verksamheten inte ska tillåtas bedrivas dygnet runt.

Dammreducering med vattenbegjutning motsvarar inte nödvändigtvis bästa tillgängliga teknik i en vindutsatt kustmiljö. Tydliga villkor krävs för att säkerställa att damm och partiklar hålls kvar inom verksamhetsområdet oavsett årstider och väderförhållanden. Krav bör övervägas gällande en inbyggnad, kapsling eller motsvarande tekniska inneslutningsåtgärder för att minska buller, diffusa utsläpp och påverkan på närboende och kustmiljö.

Brand kan ge upphov till förorenat släckvatten. Tekniska och organisatoriska skyddsåtgärder samt beredskapsplan bör villkorsregleras i tillståndet.

Närboende i bl.a. Braxenbol, Asplund och Askholmen har enskild vattenförsörjning. Av underlaget framgår att verksamheten i förlängningen kan påverka grundvatten. Underlaget saknar hydrogeologisk utredning som beskriver grundvattenströmningens riktning, spridningsförhållanden eller skyddsavstånd i relation till enskilda brunnar i närområdet.

Påverkan på enskilda vattentäkter bör utredas och följas upp genom ett kontrollprogram som omfattar brunnsinventering. Provtagning av grundvatten/ enskilda brunnar bör göras före driftstart och under drift.

Det bör villkoras om krav på elmaskiner, att järnvägen ska nyttjas för frakt till och från hamnen, mätpunkter för dag- och lakvatten samt uppehåll i verksamheten mellan 15/6-15/8.

Privatperson 2 och 3

Privatperson 2 och 3 har i huvudsak anfört följande.

Redan i nuläget medför verksamheten betydande störningar på närboende och närmiljö. En utökning skulle förvärra dessa effekter. Utredning och åtgärdsförslag bortser från olägenheter för människors hälsa. Den kontinuerliga och monotona ljudstörningen utgör en olägenhet för människors hälsa enligt miljöbalken 9 kap. 3 § miljöbalken. Problemet gäller inte risk för hörselskador utan stressrelaterade hälsoeffekter.

Forskning visar att monotona, icke-impulsiva men återkommande ljud har en negativ effekt på hälsan även vid måttliga ljudnivåer när riktvärden formellt uppfylls. När exponeringen sker under större delen av dagen, utan möjlighet till vila, förstärks dessa effekter.

Industriområdet ligger anslutning till bostadsområde och rekreationsområde som utgör en del av Roslagsskärgården. Hänsyn måste tas till boendemiljö, friluftsliv och områdets värde för allmänheten.

Nuvarande placering av krossverksamheten är otillräcklig för att begränsa bullerstörningar. Den nya placeringen saknar höjdskillnader och terrängformationer. Bullerproblem riskerar att förvärras.

Att dämpa eller avskärma buller från krossverksamheten med containrar kan i stället förstärka ljud och ge en riktad bullerspridning genom megafoneffekt. Containrar utgör inte en tillräcklig eller effektiv bullerskyddsåtgärd. Det fungerar inte heller att förflytta verksamheten inom hamnområdet.

Krossverksamhet bör inte tillåtas i direkt anslutning till samhälle och större rekreationsområden längs Roslagskusten utan ska ske på en lämplig plats med efterföljande transport till hamnen. Om detta inte bedöms möjligt bör krav ställas på

- Placering i byggkonstruktion anpassad för att absorbera och eliminera ljudstörning.
- Begränsade driftstider för skrotrangering och störande industriverksamhet, dvs. Helgfria vardagar kl. 7.00–16.00 och ingen verksamhet under kvällstid, nätter eller helger.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget har bemött inkomna yttranden och anfört i huvudsak följande.

Ekonomisk säkerhet

Bolaget motsätter sig Länsstyrelsens beräkning av den ekonomiska säkerheten för kostnad av blybatterier samt metallavfall. Bolaget har inga invändningar avseende de avfallsmängder som använts i Länsstyrelsens beräkning.

Bolaget ställer sig frågande till om det finns stöd i miljörätten att marknadsvärde aldrig får beaktas. Standardiserad metod saknas för beräkning av miljöfarliga verksamheter, med undantag för täktverksamhet.

Sorterat som osorterat metallavfall samt blybatterier har ett etablerat marknadsvärde. Avfallsverksamheter som betalar för att bli av med avfallet är den primära målgruppen för krav på ekonomisk säkerhet. Tabellen nedan redovisar bolagets beräkning där även avfallstillgångar framgår. De ekonomiska värdena för ädelmetaller såsom koppar, aluminium, mässing, rostfritt m.m. framgår inte.

Avfallsslag	Mängd (ton)	Kostnad (kr/ton)	Kostnad (kr)	Värde (kr/ton)	Värde (kr)
Deponirest (IFA)	100	500	50000	0	0
Spillolja	3	2300	6900	0	0
Blybatterier	35	0	0	7830	274050
Fluff	250	1250	312500	0	0
Osorterat metallavfall	6000	0	0	2200	13200000
Sorterat metallavfall	6000	0	0	3500	21000000
Totalt			369 400		34 474 050

Bolaget har redogjort för marknadsvärde och variationer för metallavfall och blybatterier. Bolaget har förståelse för viss osäkerhet avseende prisutvecklingen över tid. Sådan osäkerhet utgör emellertid en normal marknadsförutsättning och motiverar inte kostnader för omhändertagande av metallavfall och blybatterier. Avfallet utgör en efterfrågad råvara.

Miljöpåverkan från lagring av metallavfall är begränsad. Lagring sker på hårdgjorda ytor med dagvattensystem som minimerar risken för spridning av föroreningar. Blybatterier förvaras i syrafasta behållare. Återställningskostnader eller saneringsåtgärder föreligger därmed inte, utöver uppstädning.

Bolagets förslag på ekonomisk säkerhet om totalt 369 400 kr är proportionerlig och tillräcklig för att uppfylla syftet enligt miljöbalken att inte belasta samhället med kostnader vid avvecklingsscenario. Bolagets beräkning tar sin utgångspunkt i de

avfallsfraktioner som innebär en kostnad såsom deponirest, spillolja och fluff. I andra hand godtar bolaget att den ekonomiska säkerheten justeras utifrån Länsstyrelsens prisbild för deponirest. Den ekonomiska säkerheten beräknas i sådant fall uppgå till 469 400 kr.

Maximal lagringsmängd för icke-farligt avfall

Bolaget vidhåller förstahandsyrkandet om att maximal mängd för lagring av icke-farligt avfall vid ett och samma tillfälle inte begränsas.

Lagring av metallavfall utgör en låg miljörisk. Lagringsmängden varierar över tid och styrs främst av marknadsutveckling och logistik. Bolaget har som målsättning kunna lagerhålla färdigt stålskrot i väntan på att större fartyg lägger till vid hamnen. Detta innebär att lagringsmängden vid vissa tillfällen kan vara betydligt högre än genomsnittet. Ibland kan fördröjningar med passande fartyg uppstå. Att begränsa lagringsmängden riskerar att motverka ett effektivt utnyttjande av sjötransporter vilket ger en sämre miljöprestanda och medföra produktionsstopp. Det ligger i både bolaget och köpares intresse att inte lagerhålla material länge.

Bolaget anser att miljörisker främst är kopplade till hur lagring samt hantering sker, skyddsåtgärder och tillgängliga lagringsytor.

I andra hand, om miljöprövningsdelegationen finner det motiverat, yrkar bolaget på att en högsta tillåten maximal lagringsmängd begränsas till 14 830 ton (12 350 ton + 20 procent) icke-farligt avfall. Begränsning bör ha en miljömässig motivering vilket saknas i Länsstyrelsen yttrande.

Elektrifiering

Elektrifiering av maskinparken är angeläget miljömässigt, företagsekonomiskt och bullermässig. På grund av kapacitetsbrist kan nätägare (Vattenfall Eldistribution AB) endast erbjuda anslutningseffekt om 1 MW med avtal som ger nätägaren rätt att koppla bort anläggningen vid ogynnsamma förhållanden i elnätet. Anslutningskostnad uppskattas uppgå till ca en halv miljon kronor. Emellertid önskar bolaget en anslutningseffekt om 1,4 MW vilket bedöms kunna genomföras om 5-8 år. Verksamhetens maskinpark bedöms i stora delar kunna elektrifieras med 1 MW anslutningseffekt.

Bolaget har påbörjat processen med elektrifiering utifrån erbjudandet. Bolaget anser frågan om elektrifiering lämpar sig bättre för hantering inom ramen för tillsyn.

Riksintresse

Den begränsade ökning av transporter till och från verksamheten bedöms inte innebära någon påtaglig påverkan på vägnät, järnvägsanläggning eller farled. Verksamheten bedöms inte försvåra tillkomsten av, eller nyttjandet av, de kommunikationsanläggningar som omfattas av riksintresset.

Verksamheten är förenlig med den markanvändning som riksintresset för Hargshamn avser att tillgodose. Bolaget har som målsättning att utnyttja större fartyg vilket kan minska antalet sjötransporter.

Buller

Bullerberäkningarna har utförts med konservativa antaganden med ogynnsamma spridningsförhållanden i samtliga riktningar.

Bolaget har analyserat lokal vindstatistik från SMHI för närliggande mätstationer (Söderarm A och Örskär A). Den förhärskande vindriktningen i området är sydvästlig, följt av västlig vind. Detta innebär att vinden i huvudsak blåser ut mot havet och inte mot närliggande bostäder. Risken för faktisk bullerstörning bedöms därmed vara lägre än vad ett enskilt worst-case-scenario indikerar, trots att beräknade nivåer ligger nära riktvärdet.

Det som är avgörande enligt Naturvårdsverkets vägledning är bullrets faktiska karaktär och inte verksamhetens art i sig. De moment som kan ge upphov till impulsljud är kortvariga och sporadiska. Huvudsakligt buller från verksamheten är bredbandigt industribuller utan tydliga tonkomponenter. Verksamhetens buller bedöms som helhet inte karakteriseras av impulsljud. Bolaget motsätter sig därför nämndens bedömning att riktvärdena generellt ska sänkas med 5 dBA. Föreslagna bullervillkor är väl avvägda, proportionerliga och förenliga med Naturvårdsverkets vägledning.

Bolaget vidhåller att reglering av arbetstider inte fyller något ändamålsenligt syfte för att motverka olägenheter för människors hälsa och miljö. Arbetstider är i huvudsak mellan 7:00 och 18:00 vardagar. Vid arbetsanhopning och reparationer kan verksamheten behöva bedrivas under andra tider. Bolaget ska även vid dessa tider

förhålla sig till bullervillkoren. Andra arbetstider bedöms dock förekomma sällan.

Placering av containrarna i förhållande till bullerkällorna har redovisats och beräknats. Även om containrar inte har en absorberade effekt har de en skärmande funktion som beaktats. Riktvärden för buller underskrids vid närliggande bostäder med den redovisade utformningen. Ytterligare krav på absorberande bullerskärmar eller inkapsling inte är inte motiverade och skulle innebära betydande kostnader. Bolaget bedömer bullerfrågan är tillräcklig utredd.

Dagvatten

Kapacitet för hamnens dagvattendamm är nådd gällande orenat vatten men inte för att ta emot de flöden som uppkommer från den planerade verksamheten.

Utsläpp till luft

Av BAT-slutsats 14 framgår att vattenbegjutning, i kombination med organisatoriska och tekniska åtgärder, är lämplig för att begränsa diffusa stoftutsläpp. Den dammbindning som bolaget avser att tillämpa är förenlig med gällande BAT och ska betraktas som bästa tillgängliga teknik.

Krav på inneslutningsåtgärder är olämpligt ur brandskydds- och säkerhetssynpunkt. Vid fragmentering finns risk för deflagration. Vid den mekaniska bearbetningen kan dessa ämnen antändas eller orsaka tryckvågor.

Bolaget bedömer att den föreslagna utformningen av verksamheten är ändamålsenlig och i enlighet med gällande BAT-slutsatser.

Rekreationsområde

Den aktuella verksamheten bedrivs inom ett industriellt område där aktiviteter pågår året runt. Störningar från verksamheten ska bedömas och regleras genom generella villkor och skyddsåtgärder som gäller oavsett årstid och som säkerställer att gällande riktvärden innehålls vid närliggande bostäder och rekreationsområden.

Lokalisering

Länsstyrelsen har beslutat att den sökta verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det föreligger därmed

ingen skyldighet att utföra en fördjupad analys av alternativa lokaliseringar. Bolaget anser att lokaliseringsprincipen i 2 kap. 6 § miljöbalken uppfylls. Ansökt verksamhet är belägen inom ett etablerat och planlagt hamn- och industriområde med industriell markanvändning. Lokaliseringen erbjuder dessutom flera miljömässiga fördelar såsom infrastruktur, dagvattenhantering, sjötransporter och redan ianspråktaget område. Omlokalisering inom samma hamnområde är resurseffektivt och rimlig.

Kontrollprogram

Ett kontrollprogram kan inte utformas på ett ändamålsenligt sätt innan slutligt beslutade tillståndsvillkor och innan det klargjorts hur verksamheten praktiskt organiseras i uppstartsfasen. Kontrollprogrammet behöver därutöver baseras på erfarenheter från inledande driftsperioder. Viss inkörningsperiod är nödvändig för optimering. Det befintliga kontrollprogrammet kommer i stora delar att fortsatt tillämpas i avvaktan på att ett uppdaterat kontrollprogram fastställs. Bolaget kommer från det att tillståndet tas i anspråk följa tillståndsvillkor och tillämpliga BAT-slutsatser. Bolaget bedömer att föreslagen tidsfrist om sex månader inte innebär någon risk för olägenheter för människors hälsa eller miljön. Tidsfristen är nödvändigt för ett väl genomarbetat kontrollprogram.

Brand

Bolaget avser att genomföra föreslagna åtgärder i samband med att verksamheten tas i drift. Bolaget bedömer likt brandförsvaret att planerad släckvattenhanteringen är tillräcklig. Brandposter kommer anläggas i enlighet med brandförsvarets riktlinjer. Placering och utformning görs i dialog med brandförsvaret.

Släckvatten

Frågan om förorenat släckvatten har beaktats i bolagets förslag till villkor om hårdgjorda ytor och uppsamling av dagvatten. Delegation till tillsynsmyndigheten har även föreslagits avseende dagvattenhantering. Bolaget bedömer att föreslagna villkor är tillräckliga och proportionerliga. Villkor avseende tekniska och organisatoriska skyddsåtgärder eller beredskapsplan är inte nödvändigt.

Samråd

Samrådet har genomförts i enlighet med bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken. Samrådskretsen har baserats på verksamhetens

lokalisering och praxis avseende avgränsning till närboende för verksamheter som inte kan antas medför betydande miljöpåverkan.

Direktutskick inom cirka 1 km bedöms vara ett tillräckligt och ändamålsenligt avstånd med hänsyn till verksamhetens art och förväntad omgivningspåverkan. Samråd har genomförts med berörda myndigheter, företag, föreningar och annonserats i tidning. Bolaget bedömer samrådet varit öppet och tillräckligt omfattande.

Enskild vattenförsörjning

Verksamheten bedrivs på hårdgjorda ytor och ger inte upphov till infiltration till mark eller grundvatten. Även om infiltration skulle uppstå bedöms risken för påverkan på enskilda vattentäkter som mycket låg. Avståndet till närmaste kända enskilda brunn uppgår till cirka 1 km. Jordarterna i området har låg genomsläpplighet. Spridning av eventuella föroreningar till enskilda vattentäkter är mycket begränsad. Bolaget bedömer att krav på hydrogeologisk utredning och provtagning av enskilda brunnar inte är rimlig eller motiverat sett till riskbilden.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Invändningar om brister i samrådet

Miljöprövningsdelegationen bedömer att samrådsförfarandet och samrådskretsen uppfyller de krav som anges i 6 kap. 24 § miljöbalken.

Förenklat underlag

I ärendet har ett så kallat förenklat underlag enligt 6 kap. 47 § miljöbalken redovisats. Miljöprövningsdelegationen bedömer att underlaget är tillräckligt för att ansökan ska kunna prövas.

Statusrapport

Verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) en industriutsläppsverksamhet. Enligt 22 kap. l § 7 miljöbalken ska tillståndsansökan därmed innehålla en statusrapport. I 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen anges vad en statusrapport ska redovisa. Miljöprövningsdelegationen bedömer att ingiven statusrapport uppfyller kraven i sistnämnda bestämmelse.

Tillåtlighet

För att tillstånd till en miljöfarlig verksamhet ska kunna ges krävs att det med rimliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått är möjligt att förhindra att verksamheten kommer i konflikt med miljöbalkens mål, allmänna hänsynsregler eller någon annan tillåtlighetsbestämmelse i balken.

Bästa möjliga teknik

I 2 kap. 3 § miljöbalken anges att bästa möjliga teknik ska användas vid yrkesmässig verksamhet. Enligt 2 kap. 7 § miljöbalken gäller kravet i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla det.

Den ansökta verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) en industriutsläppsverksamhet. Verksamheten berörs av följande slutsatser om bästa tillgängliga teknik (Best Available Technique, BAT) i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU

- Avfallsbehandling (WT BAT, 2018/1147).

Av 1 kap. 10 § industriutsläppsförordningen följer att BAT-slutsatser utan utsläppsvärden ska kopplas till bestämmelserna i 2 kap. 3 § miljöbalken på så sätt att hänsyn ska tas till slutsatserna vid bedömningen av om verksamheten lever upp till det strängare kravet på bästa möjliga teknik. Av rättspraxis framgår vidare att den nedre nivån i intervallet för utsläpp som regleras i relevanta BAT-slutsatser med utsläppsvärden (BAT-AEL) ska beaktas vid bedömningen av vad som utgör bästa möjliga teknik, se Mark- och miljööverdomstolens dom den 21 december 2016 i mål nr M 3967-16.

Bolaget har redovisat hur relevanta BAT-slutsatser kommer efterlevas. Under förutsättning av föreskrivna villkor följs bedömer miljöprövningsdelegationen att den ansökta verksamheten är förenlig med kravet på bästa möjliga teknik i 2 kap. 3 § miljöbalken.

Val av plats (och planförhållanden)

I 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken anges att det för en verksamhet ska väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. I bestämmelsens tredje stycke anges vidare att ett tillstånd inte får ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Fastigheten Söderhag 1:29 omfattas av detaljplan som anger att marken ska användas för industriändamål. Verksamheten är därmed förenlig med detaljplanen.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att den ansökta platsen är lämplig i förhållande till allmänna intressen då inga skyddade områden, djur- eller växtarter kan antas påverkas på ett oacceptabelt sätt av verksamheten.

Avståndet till närmaste bostad är 700 meter. Miljöprövningsdelegationen bedömer att de störningar för omgivningen i form av buller, transporter, nedskräpning, utsläpp till luft och utsläpp till vatten som verksamheten kan förväntas medföra är möjliga att begränsa till godtagbara nivåer med rimliga skyddsåtgärder.

Med hänsyn till det anförda bedömer miljöprövningsdelegationen att den ansökta platsen är förenlig med lokaliseringsbestämmelsen i 2 kap. 6 § miljöbalken.

Miljökvalitetsnormer

I 5 kap. 4 § första stycket miljöbalken anges att en myndighet inte får tillåta att en verksamhet påbörjas eller ändras om detta, trots åtgärder för att minska föroreningar eller störningar från andra verksamheter, ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm.

De vattenförekomster som berörs av ansökan är Hargsviken (vattenförekomst ID WA29097594) och Järsjöviken (ID WA5947921).

Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån det bolaget redovisat att verksamheten inte kommer i konflikt med försämrings- och äventyrandeförbuden i 5 kap. 4 § miljöbalken.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten inte heller kommer att försvåra möjligheterna att uppnå övriga miljökvalitetsnormer under förutsättning att villkoren i detta beslut innehålls och åtgärder som bolaget redovisar i ansökan vidtas.

Hushållning och kretslopp

I 2 kap. 5 § första stycket miljöbalken anges att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna att 1. minska mängden avfall, 2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter, 3. minska de negativa effekterna av avfall, och 4. återvinna avfall. I paragrafens andra stycke anges att förnybara energikällor ska användas i första hand.

Under förutsättning att föreskrivna villkor följs bedömer miljöprövningsdelegationen att ansökt verksamhet är förenlig med hushållnings- och kretsloppsprincipen i 2 kap. 5 § miljöbalken.

Miljömål

De nationella miljökvalitetsmålen ska användas som vägledning för att avgöra vilka begränsningar, försiktighets- och skyddsåtgärder som behövs för att minska påverkan på människa och miljön.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att den ansökta verksamheten inte i någon betydande mån kommer motverka möjligheten att uppnå miljökvalitetsmålen.

Tillståndets omfattning

Länsstyrelsen har yrkat att maximal lagringsmängd för icke-farligt avfall ska föreskrivas. Bolaget har i första hand yrkat på ingen begränsning och i andra hand en maximal lagringsmängd på 14 830 ton icke-farligt avfall.

Lagring av icke-farligt avfall utgör en risk för miljöpåverkan (exempelvis läckage av metaller, nedskräpning etc.) och klassificeras som miljöfarlig verksamhet. Miljöprövningsdelegationen föreskriver därmed en maximal lagringsmängd enligt bolagets andrahandsyrkande.

Sammanfattande tillåtlighetsbedömning

Miljöprövningsdelegationen bedömer sammanfattningsvis att det med rimliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått går att förhindra att ansökt verksamhet kommer i konflikt med någon tillåtlighetsbestämmelse i miljöbalken. Något hinder mot att ge tillstånd till verksamheten föreligger därmed inte.

Villkor

Nedan ges en motivering till några av de villkor som miljöprövningsdelegationen har bedömt vara nödvändiga för att den ansökta verksamheten ska kunna betraktas som tillåtlig.

Villkoren utgår från de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken som anger att en verksamhetsutövare ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Vidare ska en verksamhetsutövare, i samma syfte, använda bästa möjliga teknik.

I 2 kap. 7 § första stycket miljöbalken anges att kraven i 2 kap. miljöbalken gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem samt att man vid denna bedömning ska ta särskild hänsyn till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. Enligt andra stycket i sistnämnda bestämmelse ska däremot någon sådan rimlighetsavägning inte ske vid tillämpningen av kraven i 5 kap. 4 § miljöbalken.

Bolaget har föreslagit ett antal villkor som ska gälla för verksamheten. Vissa av villkorsförslagen har omformulerats så att de överensstämmer med de standardvillkor som normalt föreskrivs. Det allmänna villkoret (*villkor 1*) syftar till att binda bolaget till det om bolaget har åtagit sig och i övrigt angett i ansökan, även om det inte har preciserats i något specifikt villkor.

Inhägnad (villkor 3)

Miljöprövningsdelegationen anser att villkor ska föreskrivas om hur farligt avfall ska förvaras när anläggningen är obemannad i syfte att förhindra obehöriga får tillträde. Att hamnområdet är inhägnat och patrulleras av vaktbolag anses inte vara fullständigt betryggande åtgärder för att motverka illegal avfallshantering.

Olägenheter (villkor 5)

Olägenheter i form av lukt, damning och nedskräpning kan uppstå vid hantering av olika slags avfall. Det är av stor vikt för omgivningen att sådana olägenheter åtgärdas. Miljöprövningsdelegationen anser det är lämpligt och ändamålsenligt att föreskriva om villkor för att motverka olägenheter och att tillsynsmyndigheten dessutom ska ges delegation att meddela ytterligare villkor om så krävs.

Till skillnad från Bygderådet anser miljöprövningsdelegationen det inte är motiverat eller skäligt att föreskriva villkor om att damm och partiklar ska hållas kvar inom verksamhetsområdet, oavsett årstid och väderförhållanden.

Hantering av icke-farligt avfall (villkor 6)

Avfall kan orsaka föroreningar av mark och vatten. Det är därför viktigt att all lagring och hantering sker på ett sådant sätt att risken för detta minimeras. Ett minimikrav är att ytorna är hårdgjorda och ogenomsläppliga för förekommande föroreningar. Villkoret omfattar lagring och hantering av avfall som klassificeras som icke-farligt avfall.

Hantering av farligt avfall (villkor 7 och 8)

Farligt avfall kan förorsaka allvarlig skada på hälsa och miljön och det är därför viktigt att all lagring och hantering sker på ett sådant sätt att risker minimeras. För att förhindra att farliga ämnen når omgivningen är det lämpligt att krav ställs på att farligt avfall endast får hanteras inomhus, på ogenomsläppliga ytor utan avlopp.

Att farligt avfall förvaras väl åtskilt från övrigt avfall minskar risken för sammanblandning av farligt och icke-farligt avfall samt ökar möjligheten att hantera avfallet på rätt sätt.

Till skillnad från bolaget bedömer miljöprövningsdelegationen det är motiverat och rimligt att föreskriva ett villkor som reglerar förvaring av blybatterier och andra batterier med elektrolyt så att risk för utsläpp till omgivningen minimeras. En sådan hantering har även beskrivits av bolaget och får därmed inte ses som orimligt betungande.

Kemiska produkter och avfall (villkor 9)

Utsläpp till mark eller vatten av kemiska produkter och avfall kan medföra allvarliga konsekvenser för miljön och för människors hälsa. Det är viktigt att förvaring och hantering av kemiska produkter och avfall sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt. Miljöprövningsdelegationen anser det är lämpligt och ändamålsenligt att föreskriva om villkor för hantering av kemikalier och avfall.

Detta villkor reglerar de kemikalier som används av bolaget och det avfall som uppstår i verksamheten, det vill säga inte det avfall som tas emot och hanteras och som regleras i villkor 6-8.

Utsläpp av vatten (villkor 12)

Miljöprövningsdelegationen anser att det är viktigt att verksamheten i sin helhet bedrivs på sådant sätt att påverkan på dagvattnet minimeras. För att få en god reningsgrad måste dagvattenanläggningar vara rätt dimensionerade, konstruerade och underhållna.

Bolaget har åtagit sig att rena dagvatten från området genom en sedimentationsdamm med någon form av lämplig efterföljande rening. Rening av dagvatten bör regleras i villkor, vilket även har förordats av både bolaget och flera remissinstanser. Miljöprövningsdelegationen bedömer det är lämpligt och ändamålsenligt att föreskriva om villkor som säkerställer uppsamling och rening av dagvatten.

Buller (villkor 13 och 14)

I ärendet råder delade meningar om huruvida ytterligare villkor avseende buller är miljömässigt motiverade. Bolaget har yrkat att villkor som reglerar arbetstider utgår och anser att begränsningsvillkor enligt Naturvårdsverkets riktvärden är tillräckligt och ändamålsenligt.

Flera remissinstanser har framfört att ytterligare bullerdämpande åtgärder såsom inkapsling, begränsade driftstider, verksamhetsuppehåll under sommartid, placering av kross och containrar samt absorberande skärmar är nödvändiga och nämnden har framfört att gränsvärdet för buller bör sänkas med 5 dBA.

Av utredningen framgår att utifrån ett värsta-fall-scenario kan gränsvärdet 50 dBA innehållas dagtid när verksamheten bedrivs i full drift. Bullernivåerna kommer öka något jämfört med dagens verksamhet. Arbetstiderna är i huvudsak kl. 7:00-18:00 vardagar men kan vid behov behöva utökas. Impulsljud framgår inte i bullerutredningen men bolaget anger att moment som kan ge upphov till impulsljud är tidsmässigt begränsade, oregelbundna och inte dominerande för den samlade ljudbilden.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är miljömässigt motiverat att föreskriva ett villkor om begränsningsvärden i huvudsak enligt bolagets förslag. De föreskrivna nivåerna är de som

normalt föreskrivs som villkor. Det har i ärendet inte framkommit några skäl som motiverar strängare eller mildare krav än dessa. Till skydd för närboende ska begränsningsvärden för ekvivalent ljudnivå innehållas för de tidsperioder när de mest bullrande arbetsmomenten utförs. Mätning och/eller beräkning av buller ska utföras när den bulleralstrande verksamheten pågår.

Med hänsyn till att arbetstider regleras i det tidigare tillståndet är det rimligt att motsvarande föreskrivs även för ansökt verksamhet. Till skillnad från bolaget bedömer miljöprövningsdelegationen att även detta är hälsomässigt motiverat med beaktande att ljudnivåerna ökar något jämfört mot dagens verksamhet. För att erbjuda den flexibilitet som kan vara nödvändig för verksamhetens behov ges tillsynsmyndigheten delegation att medge utökade arbetstider.

Miljöprövningsdelegationen anser att de föreskrivna villkoren är väl avvägda. Yrkanden om ytterligare bullerdämpande åtgärder ska därför avslås.

Släckvatten (villkor 16)

Insats i samband med brand i avfallsanläggningar ger ofta upphov till släckvatten som kan innehålla höga halter föroreningar. Det är därför viktigt att detta vatten kan samlas upp och omhändertas på miljömässigt bästa sätt. Miljöprövningsdelegationen anser det inte motiverat att i detalj föreskriva om vilka tekniska anordningar och övriga åtgärder som ska vidtas för att förhindra och förebygga utsläpp, då bolaget angivit ett antal åtgärder i sin släckvatten- och brandutredning.

Energi (villkor 17)

I ärendet råder delade meningar om ett energivillkor är miljömässigt motiverat och ekonomiskt rimligt. Bolaget har yrkat att villkor om plan för energihushållning ska utgå. Vidare anger bolaget att frågan om elektrifiering lämpligen hanteras inom ramen för tillsyn. Länsstyrelsen har anfört att frågan om elektrifiering bör regleras i tillståndet. Länsstyrelsen har i första hand gett förslag på villkor för elanslutning och i andra hand föreslagit en prövotid för elanslutning. Bygderådet har framfört krav på eldrivna lastmaskiner och att utnyttjande av järnväg bör villkoras.

Av utredningen framgår att bolagets nuvarande elförbrukning är cirka 98 700 kWh. Nätägare kan för tillfället endast erbjuda en

anslutningseffekt på 1 MW där bolaget önskat 1,4 MW. Kostnad för elanslutning uppskattas till cirka en halv miljon. Arbete med elanslutning har påbörjats av bolaget.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är miljömässigt motiverat och ekonomiskt rimligt att föreskriva ett villkor om plan för energihushållning som ska uppdateras löpande. Villkoret syftar till att minimera verksamhetens klimatpåverkan.

Till skillnad från Länsstyrelsen och Bygderådet anser miljöprövningsdelegationen att föreskrivet villkor är tillräckligt och ändamålsenligt.

Avveckling (villkor 18)

Villkoret syftar till att säkerställa att verksamheten i det fall den avslutas inte kvarlämnar avfall eller föroreningar.

Kontrollprogram (villkor 19)

Enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll ska en verksamhetsutövare fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet ska dokumenteras. En del i egenkontrollen är att ha ett kontrollprogram och Miljöprövningsdelegationen fastställer därför ett villkor för detta.

Normalt föreskrivs att verksamhetsutövaren har tre månader på sig att ta fram ett kontrollprogram för nya verksamheter. Med hänsyn till verksamhetens art och det faktum att bolaget redan har ett pågående kontrollprogram för sin nuvarande verksamhet är det rimligt att kräva att bolaget ska lämna in ett kontrollprogram till tillsynsmyndigheten inom tre månader.

Miljöprövningsdelegationen anser inte att det är motiverat att detaljreglera kontrollprogrammets innehåll. Detta kan hanteras inom ramen för tillsynen.

Fråga om tillträde

Som det får förstås yrkar privatperson 1 ett villkor gällande tillträde för boende och intresseföreningar. Miljöprövningsdelegationen saknar möjlighet att föreskriva ett sådant villkor inom ramen för aktuell prövning.

Ekonomisk säkerhet

I 16 kap. 3 § miljöbalken anges att ett tillstånd för sin giltighet får göras beroende av att den som avser att bedriva verksamheten ställer säkerhet för kostnaderna för det avhjälpande av en miljöskada och de andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda.

Länsstyrelsen har föreslagit att den ekonomiska säkerheten ska uppgå till 6 513 150 kr.

Bolaget har föreslagit att den ekonomiska säkerheten ska uppgå till 369 400 kr i första hand och 469 400 kr i andra hand.

Av utredningen framgår att bolagen hanterar en stor mängd icke-farligt avfall och farligt avfall. Miljöprövningsdelegationen anser att en skälig ekonomisk säkerhet ska ställas för återställningskostnader och att säkerheten ska baseras på den tillståndsgivna maximala mängd icke-farligt samt farligt avfall som får lagras vid ett och samma tillfälle. Av underlaget framgår också att metallvärdet i avfallet, som enligt bolagen skulle utgöra större delen av säkerheten, kan variera stort över tid.

Säkerheten ska kunna täcka såväl omhändertagandet av både avfall som saneringskostnader. Det ska även täcka kostnader för eventuell bristande hantering eller efter oförutsedda händelser. Miljöprövningsdelegationen anser i enlighet med Länsstyrelsen att säkerheten inte bör vara beroende av omvärldsfaktorer såsom prisutvecklingen på basmetaller. Miljöprövningsdelegationen anser att bolaget inte visat hur det ska gå att avskilja materialets eventuella värde på ett sådant sätt att det skyddas för efterbehandlingsändamål och undantas från övriga fordringar vid en eventuell konkurs. Utifrån miljörisken finns det dock utrymme att sätta ned kostnaden för icke-farligt avfall.

Då bolaget har valt att inte lämna en kostnadsuppskattning för samtliga avfallskategorier har miljöprövningsdelegationen gjort en bedömning av vilket belopp som kan anses rimligt. Kostnaden för hantering av icke-farligt avfall bedöms kunna sänkas till 100 kr/ton avfall jämfört med Länsstyrelsens förslag. Bolaget har yrkat på en maximal lagringsmängd på 14 830 ton icke-farligt avfall. Vidare bedömer miljöprövningsdelegationen att bolagets kostnad för omhändertagande av farligt avfall och deponirest får anses vara rimlig med undantag för blybatterier. En rimlig kostnad för

blybatterier bedöms vara 1 250 kr/ton, vilket motsvarar bolagets förslag gällande fluff.

Avfallsslag	Mängd (ton)	Kostnad (kr/ton)	Kostnad (kr)
Deponirest (IFA)	100	500	50000
Spillolja	3	2300	6900
Blybatterier	35	1250	43750
Fluff	250	1250	312500
Osorterat metallavfall	8830	100	883000
Sorterat metallavfall	6000	100	600000
Totalt			1 896 150

Då tillståndet inte är tidsbegränsat behöver säkerhetsbeloppet räknas upp kontinuerligt eller med jämna mellanrum för att följa kostnadsutvecklingen och säkerställa att eventuella efterbehandlingskostnader kan täckas. Översynen kan med fördel göras oftare än föreskrivet intervall om fem år. Det behövs dock inte någon ny omprövning av säkerheten, utan justeringen kan ske av bolaget tillsammans med banken. Tillsynsmyndigheten behöver vid varje tillfälle få insyn i hur beräkningen gjorts och informeras om det nya säkerhetsbeloppet.

Igångsättningstid

Enligt 19 kap. 5 § 9 och 22 kap. 25 § miljöbalken ska det i ett beslut om tillstånd bestämmas en tid inom vilken verksamheten ska ha satts i gång.

Anledningen till att en s.k. igångsättningstid ska bestämmas är att ett tillstånd ska bygga på att bästa möjliga teknik tillämpas. I avsaknad av en sådan tidsmässig begränsning kan den teknik som tillståndet utgår från komma att vara föråldrad när verksamheten väl sätts i gång.

Mot denna bakgrund brukar igångsättningstiden i normalfallet bestämmas till fem år när det gäller den aktuella typen av verksamhet. Miljöprövningsdelegationen anser att en igångsättningstid på fem år är rimlig när det gäller den aktuella verksamheten.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen får med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåta till tillsynsmyndigheten att fastställa

villkor av mindre betydelse. Miljöprövningsdelegationen anser det lämpligt att tillsynsmyndigheten fattar beslut i avgränsade frågor rörande vilka avfallstyper som får tas emot, utökade arbetstider, dagvatten- och släckvattenhantering, åtgärder för att minska energianvändning, tidsintervall för energihushållningsplan och beredskapsplan, åtgärder mot olägenheter samt avveckling av hela eller delar av verksamheten.

Delegationen överlåter därför åt tillsynsmyndigheten att fatta beslut enligt vad som framgår av delegationerna för villkor 2, 5, 12, 13 och 15-18. Nedan följer en mer utförlig motivering till några av delegationerna.

Avfallstyper (villkor 2)

De avfallsslag som behöver hanteras kan ändras med tiden varför miljöprövningsdelegationen anser att tillsynsmyndigheten bör ges möjlighet att medge ytterligare avfallstyper som får tas emot och hanteras på anläggningen, utöver de som anges i bilaga 2. Detta förutsatt att det är avfall med liknande egenskaper.

Dagvatten (12)

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är lämpligt att tillsynsmyndigheten ges delegation att föreskriva om ytterligare villkor gällande utformning och funktion av dagvattensystemet. Därmed säkerställs att det finns en viss flexibilitet att förändra och anpassa utformningen, t.ex. den maximala kapaciteten vid ändrade förutsättningar och vid behov ytterligare rening.

Beredskapsplan (villkor 15)

Miljöprövningsdelegationen anser att det är lämpligt att ge tillsynsmyndigheten möjlighet att ändra intervallet för översyn av beredskapsplanen utifrån behov.

Avveckling (villkor 18)

Tillsynsmyndigheten ges delegation att föreskriva om ytterligare villkor gällande avveckling, då tillståndet inte är tidsbegränsat och behov av reglering kan komma att uppstå inför en framtida avveckling.

Verkställighetsförordnande

Enligt 19 kap. 5 § och 22 kap. 28 § miljöbalken får miljöprövningsdelegationen, när det finns skäl till det, förordna att

tillståndet till en verksamhet får tas i anspråk även om tillståndet inte har vunnit laga kraft.

Ett verkställighetsförordnande är ur processuell synvinkel ett undantag från huvudregeln att tillståndsbeslutet ska ha vunnit laga kraft innan tillståndet får tas i anspråk. Den som söker verkställighetsförordnande behöver redovisa skäl för att ett sådant ska ges och ange vilka beaktansvärda nackdelar som är förknippade med att avvakta ett lagakraftvunnet beslut. Den sökandes intresse måste med viss marginal väga tyngre än de intressen som ligger till grund för att ett beslut ska ha vunnit laga kraft innan det får tas i anspråk. Särskild hänsyn ska tas till de skador på miljön som kan uppstå, om tillståndet tas i anspråk omedelbart, och de möjligheter att läka sådana skador i det fall tillståndsbeslutet upphävs eller ändras.

Miljöprövningsdelegationen kan konstatera att det handlar om en nyetablering av verksamheten på platsen och att det dessutom finns motstående intressen i omgivningen som berörs av verksamheten. Miljöprövningsdelegationen anser att de skäl som framförts till stöd för omedelbar verkställighet inte med tillräcklig marginal väger tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande bör föreligga innan verkställighet får ske. Yrkandet om verkställighetsförordnande ska därmed avslås.

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den verksamhet som tillståndet avser.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen. Se överklagandehänvisning nedan.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av miljöprövningsdelegationens ordförande Mikaela Öster och miljösakkunnig Pia Persson Holmberg med miljöskyddshandläggare Madelene Krantz Frid som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Kungörelsedelgivning
2. Förteckning över avfallstyper som får tas emot och hanteras på verksamheten

Kopia till

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
Bygg- och miljönämnden Östhammars kommun, byggochmiljo@osthammar.se
Havs- och Vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Stockholm Exergi AB, kundservice@stockholmexergi.se
Uppsala Brandförsvar, brandforsvaret@uppsala.se
Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se
Hargs hamn AB, stefan.engberg@hargshamn.se
Jaco Fabriks AB, info@jaco.se
Hargshamns Bygderåd, e.ljungholm@telia.com

Privatperson 1
Privatperson 2
Privatperson 3

Kopia på bilaga 1 - kungörelsedelgivning

Vattenfall AB, kundservice@vattenfall.com
Sjöfartsverket, sjofartsverket@sjofartsverket.se
Kommunstyrelsen i Östhammars kommun, osthammardirekt@osthammar.se
Myndigheten för civilt försvar, registrator@mcf.se

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Miljöprövningsdelegationens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar ni beslutet

Miljöprövningsdelegationen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Uppsala län antingen via e-post; uppsala@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Uppsala län, 751 86 Uppsala.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 14 juli 2026. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, uppsala@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 30 00. Ange diarienummer 5386-2025.